

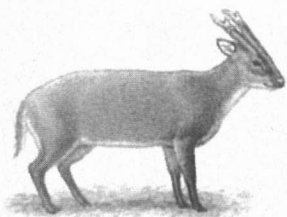
DE OVERHEID

Muntjak 'outlawed' in Nederland

Afgelopen december heeft staatssecretaris Faber van (onder andere) Natuurbeheer met een reeks algemene maatregelen van bestuur de Flora- en Faunawet nader uitgewerkt. De wet bestaat al enige tijd, maar treedt pas in werking als alle details door middel van dergelijke AMvB's zijn ingevuld. Vooral interessant in de zes AMvB's die nu in het Staatsblad gepubliceerd zijn is het zogeheten Aanwijzingsbesluit. Daarin wordt aangegeven welke inheemse dier- en plantensoorten beschermd zijn, maar ook welke uitheemse soorten niet meer ingevoerd, gehouden en uitgezet mogen

worden. Deze laatste soorten worden verboden uit angst dat zij zich in Nederland vestigen. Eenmaal ingeburgerd zouden zij, zo luidt de verwachting, zeer schadelijk kunnen zijn voor Nederlandse ecosystemen. Door handel en bezit ervan te verbieden wil men voorkomen dat zij per ongeluk of expres uitgezet worden en zo voet aan de grond krijgen.

Voorlopig is er maar één diersoort aangewezen: de muntjak of het blafhert, *Muntiacus reevesi*. Experts van de CITES-Commissie (Commissie bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten, derhalve met veel expertise op het gebied van exoten en de effecten van hun inburgering) hadden de staatssecretaris al in februari aangeraden alles te doen om te voorkomen dat deze hertensoort zich in Nederland uit-

Tekening: Peter Twisk

breidt. De afgelopen jaren zijn muntjaks waargenomen op de Veluwe, in de Achterhoek en in de duinen van Voorne. De soort heeft een verborgen leefwijze en aantallen zijn derhalve moeilijk te schatten, hun aanwezigheid blijkt vooral wanneer er exemplaren slachtoffer worden van het verkeer. De CITES-Commissie gaat er vanuit dat de huidige populatie voorlopig nog bestaat uit geïsoleerde verspreidingshaarden rondom plekken waar de soort al dan niet opzettelijk is losgelaten. Door het kleine formaat van het dier is het namelijk aantrekkelijk voor particuliere hertenparkjes. Het is niet moeilijk om muntjaks te verwerven, in Engeland komen zowel in het wild als in gevangenschap grote populaties voor.

Het zijn juist die grote populaties in Engeland waaraan de CITES-Commissie zijn bezorgdheid ontleent: doordat de soort zich het hele jaar door voortplant, groeit de populatie er explosief. Kwalijke effecten van de exoot zijn dan ook al uit Engeland bekend. De muntjak concurreert met de ree en verdringt deze uit zijn habitat naar marginale gebieden. Ecologische schade ontstaat ook door de voedselkeuze van de muntjaks; door selectieve vraat van wilde hyacint, sleutelbloemen, wrangwortel, aronskelk en orchideeën zijn deze zeldzame planten achteruitgegaan of zelfs plaatselijk verdwenen. Daarnaast knakt de muntjak 's winters lange takken om de schil ervan te eten. Wanneer dit in hakhout gebeurt, levert dat aanzienlijke schade op. Niet alleen wordt de natuurwaarde van het hakhout aangetast, maar ook de populaties vlinder-

soorten en in struweel broedende vogelsoorten nemen plaatselijk af. Ongetwijfeld zal ook de economische schade die te verwachten valt door Faber meegewogen zijn in haar besluit. Muntjaks kunnen aanzienlijke schade toebrengen aan de verjonging van loofbo-

men, bijvoorbeeld in kwekerijen of (fruit)boomgaarden. De verdreven reeën zullen ook grotere schade aanrichten in land- en tuinbouw en wellicht zullen zij ook vaker slachtoffer worden van het verkeer.

Meta Rijks, Curacaostraat 14bis, 3531 XL Utrecht